

NOTAT

5. april 2013
J.nr. 2203/1190-0132
Ref. tbb/mvi/cfe

Supplerende høringsnotat vedr. L 180 - Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, straffeloven og retsplejeloven (Gennemførelse af bestemmelser i forordning om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkederne (REMIT-forordningen) om beføjelser, sanktioner og offentliggørelse samt udrulning af fjernaflæste elmålere m.v.)

Klima-, energi- og bygningsministeren fremsatte den 13. marts 2013 et forslag til ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, straffeloven og retsplejeloven i Folketinget (L 180).

Lovforslaget indeholder bl.a. en bestemmelse, der giver klima-, energi- og bygningsministeren bemyndigelse til efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg at fastsætte nærmere regler om udskiftning eller opgradering af eksisterende elmålere til fjernaflæste målere. Forslag til bestemmelsen og til en række konsekvensændringer har været sendt i høring i perioden 13.-27.marts 2013 og nærværende høringsnotat omhandler de i denne høring modtagne høringsvar.

Lovforslagets øvrige bestemmelser vedrørende gennemførelse af REMIT-forordningen har allerede tidligere været i høring, og der henvises til høringsnotat af 12. marts 2013 herom.

Energistyrelsen har modtaget 34 høringsvar i den supplerende høring vedrørende bestemmelserne om udrulningen af fjernaflæste målere. Det fremgår af Bilag 1, hvilke organisationer og virksomheder, der har indsendt høringsvar.

Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Danske Revisorer (FSR), Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, HK Landsklubben Danmarks Døstole, HK privat, Institut for Menneskerettigheder, KTO, OK, Rigsrevisionen, Sø- og Handelsretten, TEKNIQ, Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke haft bemærkninger.

Advokatrådet, Better Place Danmark A/S, BL – Danmarks Almene Boliger, Branchefællesskab for Intelligent Energi, CO Industri, Dansk Energi, Dansk Industri, Ejendomsforeningen Danmark, Energiforum Danmark, 3 F, Forbrugerrådet, Foreningen for Slutbrugere af Energi (FSE), Landbrug & Fødevarer, Sammensluttede Danske Energiforbrugere (SDE) og Sekretariatet for Energitilsynet (SET) har alle kommenteret lovforslaget.

I det følgende gennemgås høringsvarene, der er samlet i Bilag 2.

Høringsvarene har især berørt følgende punkter:

1. Generelt
2. Bemærkninger til den samfundsøkonomiske analyse
3. Finansierings spørgsmål
4. Krav om timeafregning
5. Krav til målere
6. Ejerskab til data
7. Forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg
8. Adressat for et pålæg om installation af fjernaflæste målere

1. Generelt

Better Place, BL – Danmarks Almene Boliger, Branchefællesskab for Intelligent Energi, CO-Industri, Dansk Energi, Dansk Industri, Ejendomsforeningen Danmark, Energiforum Danmark, 3 F, FSE, Landbrug og Fødevarer og SDE kan alle generelt støtte forslaget.

Flere af disse høringsparter nævner som positive aspekter bl.a. omkostningseffektiviteten ved fjernaflæsning, mobiliseringen af forbrugere, samt – i kombination med en timebaseret afregning – potentialet for at fremme et fleksibelt elforbrug, og fremhæver, at fjernaflæste målere er forudsætningen for udviklingen af smartgrids.

Energistyrelsens kommentarer:

Fjernaflæste målere kan bidrage til at fremme energibesparelser, fordi forbrugerne får øget opmærksomhed på deres forbrug. Hertil kommer, at målerne, når der er gennemført en timebaseret afregning, vil give forbrugerne mulighed for at lægge dele af deres forbrug, når elpriserne er lave, hvorved de vil opnå en yderligere besparelse. I det omfang forbrugerne flytter deres forbrug fra de dyre timer, der typisk også er spidslasttimer, til andre tidspunkter med lavere netbelastning, bidrager målerne indirekte til en bedre udnyttelse af nettene, der vil gavne indpasningen af vedvarende energikilder.

2. Bemærkninger til den samfundsøkonomiske analyse

Dansk Industri og CO-industri noterer sig at udrulningen af målere ifølge Energistyrelsens samfundsøkonomiske analyse giver et årligt samfundsøkonomisk overskud på 10 mio. kr. i basisscenariet, men bemærker imidlertid også, at Energistyrelsen anfører, at der er betydelig usikkerhed forbundet med analysen og at alle konsekvenser ikke er værdisat.

Dansk Energi finder det særdeles positivt, at regeringen har fremlagt en robust, positiv samfundsøkonomisk case for udrulning af fjernaflæste elmålere i kombination med etablering af timeafregning. Men er dog uenig i analysens indregning af skatteforvridningstab. Dansk Energi finder på baggrund heraf at den samfundsøkonomiske gevinst burde udgøre 40 mio. kr. i stedet for analysens 10 mio. kr.

Energistyrelsens kommentarer:

Den samfundsøkonomiske analyse har haft til formål at belyse omkostninger og gevinster ved udrulning af fjernaflæste timemålere og nyttiggørelse af timedata til timeafregning. I analysen medtages tre scenarier, der afspejler sandsynlige udfaldsrum for udvalgte omkostninger og gevinster. Der er i analysen medtaget skatteforvridningstab for at sikre symmetri mellem de gevinster, der medregnes (energibesparelser) og de tilhørende omkostninger (skatteforvridningstab og informationsomkostninger).

3. Finansierings spørgsmål

Ifølge Dansk Energi er det en forudsætning, at udrulningen sker under klare og robuste reguleringsmæssige vilkår for netselskaber, hvor alle netselskaber, inklusive dem, der allerede har installeret

fjernaflæste målere, ligebehandles. Eksisterende reguleringsmæssige principper for nødvendige nyinvesteringer anvendes.

CO-industri fremhæver, at det er afgørende, at forslaget ikke medfører ekstra energiomkostninger for virksomheder og forbrugere. BL – Danmarks Almene Boliger finder, at udgifterne til udskiftning af målere ikke må væltes over på lejere. Ejendomsforeningen Danmark og FSE mener, at installationen af fjernaflæste målere bør finansieres af netvirksomhederne under deres nuværende indtægtsrammer, eftersom netvirksomhederne opnår økonomiske fordele i forbindelse med administration og opkrævning af elregningen.

Ifølge Forbrugerrådet skal der i beskrivelsen af de faktorer, der kan medregnes ved udrulningen fratrækkes det beløb, netvirksomhederne i sammenhæng med implementeringen af engrosmodellen sparer ved ikke at skulle stå for kundeservice.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der stilles krav om en form for 'BAT' i måler-udrulningen, og at der til vurderingen heraf også indgår kriterier om økonomisk effektivitet, således den samlede udrulning foregår så omkostningseffektivt som muligt. Derved begrænses også meromkostningerne for den almindelige el-forbruger.

Sekretariatet for Energitilsynet finder, at det i lovbemærkningerne bør præciseres, at netvirksomhederne alene kan få forhøjet deres indtægtsrammer for *dokumenterede* meromkostninger.

Energiforum Danmark gør opmærksom på, at der bør stilles meget klare krav til, hvor stor en del af prisen der skal betales af forbrugeren.

Energistyrelsens kommentarer:

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil den gældende indtægtsrammeregulering af netvirksomhederne finde anvendelse. Det er Energitilsynet, der på grundlag af den nødvendige dokumentation herfor vil skulle afgøre, om og hvorvidt der er tale om meromkostninger som følge af myndighedspålæg, der berettiger til en forhøjelse af indtægtsrammerne, jf. § 70, stk. 7, i lov om elforsyning. Netvirksomheder, der på frivillig basis allerede har installeret fjernaflæste elmålere, vil kun være berettiget til en forhøjelse af deres indtægtsrammer, hvis de ifølge pålægget har yderligere meromkostninger, for eksempel fordi de af virksomheden allerede installerede målere ifølge pålægget yderligere skal opgraderes. Loven giver således ikke mulighed for at kompensere for meromkostninger ifølge allerede afholdte investeringer.

I beregningen om forhøjelsen af indtægtsrammen indgår alene en compensation for meromkostninger. Eventuelt sparede omkostninger, herunder sparede driftsomkostninger vil indgå i beregningen.

Netvirksomhedernes investering i fjernaflæste elmålere er fra 2012 omfattet af Energitilsynets benchmarking af netselskabernes økonomiske effektivitet. Herved vurderes netvirksomhedernes effektivitet vedrørende deres investering i fjernaflæste målere i lighed med vurderingen af selskabernes øvrige omkostninger.

Det følger allerede af den gældende lovgivning, at kun dokumenterede meromkostninger vil kunne berettige til en forhøjelse af indtægtsrammerne, jf. § 16, stk. 1, i bekendtgørelsen om indtægtsrammer for netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder omfattet af lov om elforsyning (BEK nr. 1294 af 24. juni 2010), der taler om compensation for ”dokumenterede meromkostninger”.

I forhold til forbrugerne, vil det afhænge af økonomien i de enkelte netvirksomheder, om en evt. forhøjelse af indtægtsrammerne vil give sig udslag i øgede priser – en del virksomheder kan ikke øge tariffjerne på grund af forrentningsloftet.

Lejere behandles ikke anderledes end alle andre elforbrugere. Lejere vil i lighed med andre private forbrugere og virksomheder bidrage til finansiering af udrulningen af de fjernaflæste målere gennem en evt. forhøjelse af nettatariffen.

Samtidig vil forbrugerne med fjernaflæste målere opnå besparelser ved den øgede opmærksomhed omkring elforbruget og de omlægningsmuligheder for forbruget, som fjernaflæste målere – i sammenhæng med muligheden for timeafregning – vil give.

4. Krav om timeafregning

Dansk Industri, Dansk Energi, Better Place, Branchefællesskab for Intelligent Energi og SDE finder det vigtigt, at der foruden fjernaflæste målere også indføres timeafregning af alle forbrugere, idet det vil skabe et fundament for en effektiv udvikling af elsystemet og et mere velfungerende marked med mere konkurrence.

Energistyrelsens kommentarer:

Energistyrelsen er enig i, at fjernaflæste målerne i kombination med timeafregning er afgørende for smart grid udviklingen. Det skal dog understreges, at fjernaflæste timemålere kun er én af forudsætningerne for at indføre timeafregning. Timeafregning vil bl.a. også være afhængig af engrosmodellen og DataHub'en.

Der vil med lovforslaget blive givet hjemmel til ministeren til et krav om målere til alle forbrugere, og efterfølgende skal rammer og principper udformes i en bekendtgørelse. Herudover indeholder den gældende lovgivning allerede en hjemmel for ministeren til at udstede de nødvendige regler for timeafregning, således at der efterfølgende kan gives et pålæg om timeafregning, jf. § 22, stk. 5, i lov om elforsyning, hvorefter klima-, energi- og bygningsministeren bl.a. kan fastsætte regler om måling af elektricitet. Det bemærkes, at branchen allerede er godt i gang med udviklingen af en model for timeafregning af mindre forbrugere til ibrugtagning oktober 2014.

5. Krav til målere

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der stilles krav om en form for 'BAT' i måler-udrulningen. Betterplace påpeger vigtigheden af, at specificere at målerne skal registrere måler værdi på minimum timeniveau og gerne kvartalsniveau.

SDE mener, at de nye målere skal kunne udbygges til at håndtere til- og frakobling af elapparater alt efter, om der er overskud eller underskud af el i systemet. SDE mener yderligere, at de nye elmålere skal kunne udbygges i takt med, at behovet for bedre styring af elforbruget bliver nødvendigt, således at målerne kan styres enten ved hjælp af "intelligente" elapparater eller via computer. Der bør også være en automatisk logfil, der kan afsløre uretmæssige indgreb i f.eks. forbruget af el.

Branchefællesskabet for Intelligent Energi bemærker, at der – for at opnå optimale samfundsmæssig økonomi (især på lang sigt) – bør arbejdes hen imod, at fjernaflæste målere understøtter gængse og åbne kommunikationsprotokoller.

Energiforum Danmark finder det vigtigt, at der stilles meget klare krav til målernes pris og kvalitet, og at de nye målere er fremtidssikrede i overensstemmelse med direktiv 2012/27/EU (Energieffektiviseringsdirektivet), herunder ikke mindst at de kan kommunikere med et bredt udsnit af styringssystemer og dataopsamlingsystemer samt med hinanden.

Energistyrelsens kommentarer:

Den fjernaflæste elmåler har to funktioner: aflæsning af elforbrug og håndtering af timeafregning. Håndtering af afbrydelighed skal ske med en separat anordning. De nuværende tekniske krav til fjernaflæste målere er fastsat i bekendtgørelsen om måling af elektricitet i slutforbruget (BEK nr. 783 af 29. juni 2011), hvor det bl.a. fremgår, at måleren skal kunne registrere hvert 15. minut samt, at det skal være muligt for forbrugeren efter åbne standarder at tilkoble eksterne enheder til måleren. Denne bekendtgørelse vil blive revideret i overensstemmelse med energieffektiviseringsdirektivets artikel 9 om måling. Direktivet skal senest være gennemført den 5. juni 2014.

6. Adgang til data

Energiforum Danmark mener, at data tilhører bygningsejeren og skal være frit tilgængelige for vedkommende. På et mere overordnet plan skal data være tilgængelige for den kommunale energiplanlægning, grønne regnskaber i boligforeninger mv. under behørigt hensyn til registerlov, persondatalov m.v.

Energistyrelsens kommentarer:

Det er elforbrugeren, der har adgang til sine forbrugsdata, ikke bygningsejeren. Persondatalovens bestemmelser finder anvendelse. Det følger bl.a. af persondataloven, at forbrugers data som udgangspunkt kun kan udleveres til andre, hvis forbrugeren har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.

7. Forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg

Advokatrådet kommenterer den valgte procedure, hvorefter klima-, energi- og bygningsministeren gives bemyndigelse til efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg at fastsætte nærmere regler om udskiftning eller opgradering af eksisterende målere til fjernaflæste målere. Advokatrådet finder, at proceduren på uigennemsigtig måde blander forvaltning og lovgivning. Advokatrådet mener, at der hermed tilsyneladende lægges op til, at Folketinget afgiver noget af sit demokratiske mandat til et udvalg, som bemyndiger forvaltningen i form af klima-, energi- og bygningsministeren til udarbejdelse af regler, der ikke opfylder de forvaltningsretlige grundsætninger om gennemsigtighed. I forlængelse heraf påpeger Advokatrådet, at lovforslaget mangler helt grundlæggende oplysninger om kriterier for udvalgets nedsættelse og virke, antallet af medlemmer, medlemmernes faglig indsigt og tilknytning m.v.

Landbrug & Fødevarer støtter forslaget om, at et af Folketinget nedsat udvalg skal godkende nærmere regler om udskiftning eller opgradering af eksisterende målere til fjernaflæste målere og finder det med tanke på størrelsen af de kommende investeringer vigtigt, at udvalget fastholder et vist greb om udviklingen, også i implementeringsfasen.

Energistyrelsens kommentarer:

Klima-, energi- og bygningsministeren får efter forslaget hjemmel til at pålægge virksomhederne at installere fjernaflæste målere. Pålægget vil blive i form af en bekendtgørelse, som først kan udstedes, når den har været forelagt ”et af Folketinget nedsat udvalg”.

Der er tale om en procedure, der også anvendes i andre sammenhæng på energiområdet. Udvalget er et Folketings-udvalg, bestående af Folketingsmedlemmer, ikke et eksternt udvalg. Det er fundet hensigtsmæssigt at følge den nævnte procedure, idet det på nuværende tidspunkt endnu ikke er muligt at fastlægge nærmere retningslinjer for bekendtgørelsen, da de afhænger af detaljerede overvejelser om en række forhold, herunder tidskadencen for udskiftningen eller opgraderingen af eksisterende målere samt fastlæggelse af de tekniske krav til målerne. Folketinget vil med den valgte procedure have mulighed for at tage stilling til den konkrete udformning af bekendtgørelsen.

Folketinget vil også efter vedtagelsen af bekendtgørelsen kunne følge udviklingen og udøve sin parlamentariske kontrol.

8. Adressat for et pålæg om installation af fjernaflæste målere

Ejendomsforeningen Danmark finder, at bemyndigelsen er for bredt og at det bør udtrykkeligt fremgå af lovteksten, at bemyndigelsen kun er henvendt mod netvirksomhederne, ligesom det udtrykkeligt bør fremgå af bemærkningerne til lovændringen, at bemyndigelsen ikke kan anvendes i forhold til de enkelte ejendommejere.

Energistyrelsens kommentarer:

Forpligtelsen til at måle levering og aftag af elektricitet i forsyningsnettet påhviler i henhold til den gældende bestemmelse i § 20 i lov om elforsyning netvirksomhederne. Det fremgår således af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, at forpligtelsen til at installere fjernaflæste elmålere vil blive pålagt netvirksomhederne. En nærmere præcisering af adressaten for forpligtelsen vurderes på denne baggrund ikke nødvendigt.